

בית-המשפט העליון הוא הערכאה השיפוטית הגבוהה ביותר במדינה, ומשכנו בירושלים, סמוך למשכן הכנסת. הכנסת היא שקובעת את מספר שופטי בית-המשפט העליון, וכיום מספרם 15.



## בית המשפט העליון



שיעור הקולות המינימלי מכלל המצביעים בבחירות, הדרוש כדי לקבל ייצוג פרלמנטרי. כיום אחוז החסימה בבחירות לכנסת הוא 3.25%, כלומר רשימת מועמדים חייבת לקבל לפחות 3.25% מקולות הבוחרים כדי להיבחר לכנסת. קולות שקיבלה רשימה שלא עברה את אחוז החסימה הולכים לאיבוד.



## אחוז החסימה



דיון במליאת הכנסת שזמן הדיבור בו ניתן לסיעות, ולא לכל חברי הכנסת, והסיעות קובעות את הדוברים מטעמן,



## דיון סייעתי



קבוצת סיעות בכנסת שיש להן אידיאולוגיה דומה. למשל: גוש הימין, גוש השמאל, גוש המרכז.



## גוש



ועדה העוסקת בדין האתי החל על חברי הכנסת ודנה בקובלנות נגד חברי הכנסת בנושאים הקשורים בכללי האתיקה של הכנסת. הוועדה אחראית גם על פרשנות כללי האתיקה, וכן היא מטפלת בענייני אתיקה אחרים בכנסת, כגון אישור נסיעות של חברי הכנסת לחו"ל שלא במימון הכנסת.



## ועדת האתיקה



את ההמנון הלאומי ירשה המדינה מהתנועה הציונית. הגרסה הראשונה של השיר - שנקרא במקור "תקוותנו" - נכתבה בידי המשורר נפתלי הרץ אימבר בסביבות שנת 1878, ופורסמה בירושלים בשנת 1886. השיר הולחן לאחר מכן בידי שמואל כהן, שביסס את הלחן על שיר עם מולדבי-רומני.



## ההמנון הלאומי



תפקידה העיקרי של הכנסת הוא לחוקק חוקים. החקיקה היא ביוזמת הממשלה (הצעת חוק ממשלתית), חבר הכנסת או קבוצה של חברי הכנסת (הצעת חוק פרטית), או ועדות הכנסת. בהצעת חוק אפשר להציע חוק חדש, תיקון של חוק קיים או ביטול של חוק קיים. הליך החקיקה כולו מוסדר באופן מפורט בתקנון הכנסת.



## חקיקה



הזכות של כל אזרח במדינה, מעל לגיל 18, להשתתף בבחירות ולהשפיע על תוצאותיהן.



## זכות הצבעה



## טוהר בחירות

טוהר הבחירות מחייב שכל בוחר יצביע בבחירות בהתאם לדעתו על המצעים והמועמדים של הרשימות המתמודדות בבחירות. מתן טובת הנאה אישית לבוחר כדי להשפיע על הצבעתו בבחירות, עלול לשבש ולסלף את שיקול דעתו. גם איומים או הטבות באופנים שונים, כמפורט להלן, בכוחם להשפיע על הצבעת הבוחר.



## יושב ראש הכנסת

יושב-ראש הכנסת הוא העומד בראש הכנסת, מנהל את ענייניה, מופקד על שמירת כבודה, על הסדר בישיבותיה ועל קיום תקנונה. הוא המייצג את הכנסת כלפי גופים חיצוניים. יושב-ראש הכנסת אחראי גם למינהל הכנסת ולמזכירות הכנסת, וכן להכנתו ולביצועו של תקציב הכנסת. יושב-ראש הכנסת נבחר בהצבעה גלויה לכל תקופת כהונתה של הכנסת.



## כנסת

מאה ועשרים אנשים שנבחרו בבחירות ותפקידם לקבוע את חוקי המדינה.



## לאום

המושג לאום מציין קבוצה אתנית המתלכדת סביב יעדים מדיניים ומבקשת הגדרה עצמית והקמת מוסדות פוליטיים בטריטוריה משותפת ששייכת לה. לקבוצה המשתייכת ללאום מסוים קיימים יסודות משותפים המאחדים אותה כקבוצה אתנית והם אינם פרי בחירה כמו שפה, מוצא, תרבות והיסטוריה.



## מבקר המדינה

תפקידו של מבקר המדינה הוא לבקר את הרשות המבצעת, הרשויות המקומיות וגופים ציבוריים נוספים שנקבעו בחוק, ולבחון את חוקיות הפעולות, טוהר המידות והניהול התקין בגופים המבוקרים. מבקר המדינה נבחר על-ידי הכנסת בהצבעה חשאית לתקופת כהונה אחת של שבע שנים.



## נשיאות הכנסת

גוף שחברים בו יושב-ראש הכנסת וסגניו. נשיאות הכנסת קובעת את סדר-היום של מליאת הכנסת ומאשרת את השאילתות, את ההצעות לסדר-היום, את הצעות החוק הפרטיות ואת הנושאים העולים בה לדיון.



## סיעות

חברי הכנסת פועלים בכנסת בסיעות או כחברי כנסת יחידים. בעת פתיחת המושב הראשון של כל כנסת מספר הסיעות הוא כמספר הרשימות שהשתתפו בבחירות ונבחרו, וכל חברי הכנסת חברים בסיעות. במהלך כהונת הכנסת סיעות עשויות להתפצל או להתאחד; כמו כן, חבר הכנסת יכול לפרוש מסיעה ולקבל מעמד של חבר כנסת יחיד, באישור ועדת הכנסת.



## עימות

מופע תקשורתי שבו משתתפים כל ראשי המפלגות או חלקם. העימות מאפשר למשתתפים להציג את משנתם הסדורה לציבור, ולנהל דיון ישיר עם יריביהם הפוליטיים.



צדק הוא מונח המייצג פעולה או שיפוט המתבצע על פי אמות מידה של ישר, אמת, הגיון או כשרות מוסרית. הגדרת הצדק תלויה ויחסית ביותר, ולעיתים אף בעייתית. זאת כיוון שדבר הנחשב צודק על פי דעתו של אחד, יהווה לעיתים פגיעה לדעת אחר.



## צדק



פרס המוענק מדי שנה בשנה, מאז שנת 1978, בידי נשיא המדינה בטקס מיוחד במשכן הכנסת. הפרס מוענק לחמישה זוכים לפחות, ארבעה מהם בתחומי המדעים ואחד בתחום האמנויות, על תרומה ייחודית לחברה ולאנושות.



## פרס וולף



העומד בראש הרשות המבצעת על-פי שיטת הממשל הישראלית. החוק מקנה לו את מרב סמכויות השלטון הביצועיות. ראש הממשלה הוא חבר הכנסת שנשיא המדינה, לאחר שהתייעץ עם נציגי הסייעות, הטיל עליו להרכיב ממשלה, ואחר כך קיבלה ממשלתו את אישורה של הכנסת.



## ראש הממשלה



בקואליציה בכנסת נכללים חברי הכנסת החברים בסייעות השותפות בהסכמים המחייבים תמיכה בממשלה - קווי-יסוד, הסכמים בדבר חלוקת התיקים והסכמים בנושאים אחרים - והשרים המכהנים בממשלה, אף אם אינם חברי הכנסת. קואליציה נקראת גם יְחֻדָּה.



## קואליציה



קובץ תקנות, כללים והוראות שגיבשה  
הכנסת במהלך השנים, המסדיר את  
נוהלי עבודתה. ועדת הכנסת היא  
הגוף המוסמך לגבש תקנון לכנסת  
ולהכניס בו שינויים. ב-30 במאי 2012,  
לאחר עבודה שנמשכה שלוש שנים  
בוועדת הכנסת, אישרה מליאת  
הכנסת תקנון חדש.



## תקנון הכנסת



חבר הכנסת רשאי לפנות לשר  
בשאלתה על עניין שבתחום תפקידי  
השר הנשאל. יש שלושה סוגי  
שאלות: שאלתה רגילה, שאלתה  
בעל-פה ושאלתה ישירה. השאלות  
הנקראות במליאה מוגשות בכתב  
לאישור יושב-ראש הכנסת. יושב-  
ראש הכנסת רשאי לפסול שאלתה  
אם לדעתו יש בה כינוי או ביטוי פוגע  
או גזעני.



## שאלות

